

Zákon ze dne 14. dubna 1920

o názvech měst, obcí, osad a ulic, jakož i označování obcí místními tabulkami a číslování domů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl I.**O názvech měst, obcí a osad.****§ 1.**

Pro každé město, obec a osadu (část osady) ustanoví se úřední jméno.

Toto jméno jakož i pozdější změny jeho ustanovuje ministr vnitra, vyslechnuv odborný poradní sbor a přihledaje k zájmům veřejným.

§ 2.

Odborným poradním sborem, uvedeným v § 1, je „Stálá komise pro stanovení úředních názvů míst v republice Československé“, zřízená při ministerstvu vnitra, již předsedá ministr vnitra, nebo zástupce jím stanovený.

§ 3.

Úřední názvy míst vedou se v patrnosti ve zvláštní matrice při ministerstvu vnitra, jež na základě matriky vydá tiskem a uvede ve všeobecnou známost úřední seznam míst v republice Československé.

Dokud není povolena změna, jest název, zapsaný v matrice, názvem úředním.

§ 4.

Úředních názvů v matrice zapsaných musí být užíváno všemi soudy, státními a veřejnými úřady, orgány, ústavy a podniky, jakož i ve styku s nimi.

§ 5.

Ministr vnitra vyhláší počátkem každého roku ve Sbírce zákonův a nařízení změny úředních názvů povolené v uplynulém roce.

Kromě toho jest každou povolenou změnu ihned vyhlásiti v „Úředním listě Československé republiky“ a vedle toho v příslušném úředním listě ve smyslu § 5 vyhlášky vlády republiky Československé ze dne 30. prosince 1919, č. 4 Sb. z. a n. pro rok 1920.

§ 6.

Ministr vnitra se zároveň zmocňuje, aby, vyslechna poradní sbor uvedený v § 2, prováděl revisi názvosloví měst, obcí a osad v Československé republice.

Oddíl II.**O pojmenování ulic a veřejných míst.****§ 7.**

Dosavadní pojmenování ulic a veřejných míst, jež nelze uvést v soulad s historií a vnějšími vztahy národa československého, zejména taková, jež připomínají osoby, které projevily nepřátelské smýšlení proti československému národu nebo národům sdruženým, nebo připomínají události rázu protistátního, nejsou dovolena.

Obce jsou povinny do jednoho měsíce ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti, odstraniti závadné pojmenování, zevní označení beze stopy zahladit a oznámiti nový název nadřízenému úřadu politickému.

§ 8.

Sezná-li tento úřad, že pojmenování odporující ustanovením § 7, nebylo včas odstraněno, uloží obci z úřední moci, vyslechna jejího zástupce a vyšetře skutečnosti uvedené v § 7, aby v přiměřené lhůtě, počítané ode dne, kdy příkaz se stane pravoplatným, pojmenování dosavadní odstranila a novým nahradila, a nápisy s pojmenováním dosavadním beze stopy zahladila.

§ 9.

Prošla-li lhůta podle § 8 marně, nebo potvrdil-li úřad II. stolice usnesení úřadu stolice I., ustanoví úřad, uvedený v § 7, sám nový název a dá na náklad obce označení dosavadní odstraniti a novým nahraditi.

Kromě toho může býti trestán starosta liknavé obce nadřízeným politickým úřadem pokutou do 500 Kč.

Náklady vzniklé podle odst. 1. lze na základě pravoplatného příkazu, uvedeného v § 8, odst. 1., a seznamu útrat, úředně potvrzeného, vymáhati soudní nebo správní exekucí.

§ 10.

Pokud jde o pojmenování ulic v budoucnosti, usnáší se o něm zastupitelstvo obecní. Toto usnesení jest do osmi dnů předložiti nadřízenému úřadu politickému, který jest povinen zakázat, aby se usnesení neprovádělo, odporuje-li ustanovením § 7.

Nedojde-li do osmi týdnů zákaz, lze usnesení provést.

Zastupitelstvo obecní je povinno do osmi týdnův ode dne, kdy zákaz se stane pravoplatným, usnésti se na novém pojmenování (§ 9).

Oddíl III.**O označování měst, obcí a osad místními tabulkami a číslování domů.****§ 11.**

Při vchodech do obce (osady) a při východech z nich jest obec povinna na svůj náklad

umístiti na přiměřeném místě tabulku (místní) a pečovat o to, aby byla stále čitelná.

Tato tabulka obsahujž úřední jméno obce (osady), příslušného politického okresu a župy, a při místech, ležících v pohraničním celním okresu, i jméno tohoto okresu.

O vnější úpravě těchto tabulek vydáno bude nařízení, jehož ustanovením dlužno přizpůsobiti též dosavadní tabulky.

§ 12.

Všechny budovy určené k obývání, pokud číslování jejich není již provedeno, musí být opatřeny číslem. To platí též o domech stojících o samotě, chýších v lese a v horách, jakož i takových budovách, které nejsou trvale obývány. Vedlejší budovy obytných stavení neoznačují se zvláštními čísly a patří k číslu budovy hlavní.

Výmaz čísla může se státi jen se svolením nadřízeného politického úřadu.

§ 13.

K číslování užívá se číslic arabských; užívání zlomků není dovoleno.

§ 14.

Číslo umístí se na straně domu, kde je hlavní vchod, a to, pokud možno, nad ním, a budiž pečováno o to, aby bylo vždy čitelné.

§ 15.

Každý nově vystavený dům obytný, i když je vsunut mezi domy již číslované, obdrží číslo, které následuje za posledním už existujícím číslem v místě; v městech pak a v místech, kde číslování se děje podle ulic nebo náměstí nebo částí obce, číslo, které následuje za posledním číslem v téže ulici nebo na témž náměstí nebo v téže části obce.

Je-li však novostavba vsunuta mezi řadu domů již vystavených, a je-li pro ni číslo vyhrazeno, nebo je-li některé číslo uvolněno, obdrží toto číslo.

§ 16.

Spojí-li se dva nebo několik domů stavbou v dům jediný, musí tento dům mít všechna čísla dřívějších domů samostatných až do té doby, kdy provedeno bude v místě, nebo v ulici nebo na náměstí nové číslování, neb až se nějakou novostavbou nebo jinými stavebními změnami naskytne vhodná příležitost přidělit uvolněné číslo budově jiné.

§ 17.

Nastane-li nutnost nového očíslování celého místa, čísluje se počínajíc číslem jedna postupně vhodným způsobem podle polohy domů tak, až všechny domy, náležející k téže obci, jsou očíslovány. V částích obce a předměstích, která mají vlastní jména, může být očíslování provedeno odděleně.

V městech a v rozsáhlejších obcích může býti vedle toho číslováno podle ulic a náměstí.

§ 18.

Očíslování domu, který nebyl dosud číslem opatřen, může se státi jen podle usnesení obecní rady, jež nutno do osmi dnův oznámiti nadřízenému politickému úřadu; změnu v číslování jednotlivých domů nebo celých míst, obecních částí atd. povoluje jen ze zvláštních důvodů nadřízený úřad politický.

Ve všech těchto případech (§§ 15—18) budiž postupováno v dohodě s příslušnou berní správou na Slovensku a v Podkarpatské Rusi s finančním ředitelstvím, jakož i s úřady spravujícími knihy pozemkové.

§ 19.

Náklady číslování, jakož i udržování čísla čitelným hradí majitel domu.

Obec může učiniti vhodná opatření k jednotnému provedení způsobu číslování.

§ 20.

Starostové obcí jsou odpovědní za zachování pravidel §§ 11—19 a mají na ně dozor. Opomenul-li majitel domu přes to, že mu tak bylo nařizeno, dům očíslovati, číslo obnoviti nebo změnit, zařídí čeho třeba starosta obce na útraty majitele domu.

Oddíl IV.

Závěrečná ustanovení.

§ 21.

Soukromé označování obcí, osad při vchodech a východech (§ 11), ulic a veřejných míst vůbec, není dovoleno. Obec nebo nadřízený úřad politický jsou oprávněny a povinny odstraniti taková soukromá označení na náklad a nebezpečí vlastníka domu nebo pozemku.

§ 22.

Užívání jazyků při provádění tohoto zákona upraví se nařízením.

§ 23.

Kde tento zákon mluví o politických úřadech, rozumějí se tím na Slovensku a v Podkarpatské Rusi administrativní vrchnosti, kde jde o výkon pravomoci trestní, administrativní policejní vrchnosti.

§ 24.

Uh. zák. čl. IV. z r. 1898 jakož i všechna zákonná ustanovení a pravidla, odporující tomuto zákonu, se zrušují.

§ 25.

Zákon tento nabývá účinnosti zároveň se zákonem o sčítání lidu. Provedení jeho ukládá se ministru vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Švehla v. r.